

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCOLUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 1 din 22 Exemplar nr.: 1

Claudia NISTOR
[Redacted]

*Procedura operațională privind managementul riscului
în cadrul Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr*

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. :1
		Pagina 2 din 22 Exemplar nr.: 1

CUPRINS

1.	<i>Pagina de gardă</i>	1
2.	<i>Cuprins</i>	2
	<i>Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției, sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii</i>	3
1.	<i>Scopul</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
2.	<i>Domeniul de aplicare</i>	<i>Error! Bookmark not defined.</i>
3.	<i>Documente de referință</i>	4
3.1	<i>Reglementări internaționale</i>	4
3.2	<i>Legislație primară</i>	4
3.3	<i>Legislație secundară</i>	4
3.4	<i>Alte reglementări interne</i>	4
4.	<i>Definiții și abrevieri</i>	5
5.	<i>Descrierea procedurii</i>	7
6.	<i>Responsabilități</i>	15
7.	<i>Formulare</i>	17
8.	<i>Anexe</i>	17

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 3 din 22 Exemplar nr.: 1

Lista responsabililor cu elaborarea, verificarea și aprobarea ediției, sau, după caz, a reviziei în cadrul ediției procedurii

Elemente privind responsabilității / operăriunea	Numele și prenumele	Funcția	Data	Semnătura
01	02	03	04	05
<i>Elaborat</i>	<i>Alina Sumedrea</i>	<i>Inspector de Specialitate</i>	26.08.2022	
<i>Verificat</i>	<i>Jinga Ruben Tiberiu</i>	<i>Contabil șef</i>	30.08.2022	
<i>Avizat</i>	<i>Claudia Nistor</i>	<i>Director</i>	31.08.2022	
<i>Aprobat</i>	<i>Claudia Nistor</i>	<i>Director</i>	31.08.2022	

1. Scopul

Procedura are ca scop identificarea, analizarea, evaluarea și monitorizarea riscurilor de corupție, precum și stabilirea și implementarea măsurilor de prevenire și control al acestora la nivelul Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr.

Procedura furnizează personalului Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr un instrument de lucru care facilitează gestionarea riscurilor într-un mod metodic și eficient, pentru îndeplinirea obiectivelor entității publice.

În acest sens, **procedura își propune:**

- Elaborarea unui tablou general cu riscurile ce pot afecta Unitatea de Asistență Medico-Socială Rucăr, conținând, de asemenea și o descriere a modului în care sunt stabilite, implementate și monitorizate măsurile de control menite să limiteze posibilele amenințări, sau să fructifice posibilele oportunități din mediul organizațional;
- Sprinținirea conducerii Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr în vederea desfășurării adecvate și la termen a etapelor privind procesul de management al riscului;
- Asigurarea continuității procesului de management al riscului, inclusiv în condiții de fluctuație a personalului.

2. Domeniul de aplicare

Procedura operațională reglementează modul în care se realizează managementul riscului în cadrul Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr.

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCOLUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. :1 Pagina 4 din 22 Exemplar nr.: 1

Managementul riscului reprezintă un instrument managerial prin care se oferă o asigurare rezonabilă pentru îndeplinirea obiectivelor entității.

Procedura se utilizează de către toate compartimentele din cadrul Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr în vederea gestionării riscurilor care pot afecta atingerea obiectivelor specifice ale compartimentelor.

3. Documente de referință

3.1 Reglementări internaționale

- Regulamentul UE nr. 679/2016 privind “Protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date”;
- Regulamentul UE nr. 1025/2012 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 octombrie 2012 privind standardizarea europeană;
- Sistemul european de contabilitate - SEC 2010;
- Directiva-cadru nr. 391/1989 privind securitatea și sănătatea în muncă;

3.2 Legislație primară

- Ordinul SGG nr. 600/2018 privind aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice;
- Hotărârea nr. 599/2018 pentru aprobarea Metodologiei standard de evaluare a riscurilor de corupție în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu indicatorii de estimare a probabilității de materializare a riscurilor de corupție, cu indicatorii de estimare a impactului în situația materializării riscurilor de corupție și formatul registrului riscurilor de corupție, precum și pentru aprobarea Metodologiei de evaluare a incidentelor de integritate în cadrul autorităților și instituțiilor publice centrale, împreună cu formatul raportului anual de evaluare a incidentelor de integritate;
- Legea 477/2004 privind Codul de conduită al personalului contractual din autoritățile și instituțiile publice;
- Legea nr. 53/2003 privind Codul muncii, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

3.3 Legislație secundară

- Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern/managerial și controlul finanțier preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
- Ordinul secretarului general al Guvernului nr. 600/2018 pentru aprobarea Codului controlului intern managerial al entităților publice, cu modificările și completările ulterioare;

3.4 Alte reglementări interne

- Regulamentul de Organizare și funcționare al Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr;
- Regulamentul Intern al Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr;
- Organograma;

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 5 din 22 Exemplar nr.: 1

4. Definiții și abrevieri

4.1. Definiții

- *Acceptarea (tolerarea) riscului* = tip de răspuns la risc care constă în neluarea unor măsuri de control al riscurilor și este adekvat pentru riscurile inerente a căror expunere este mai mică decât toleranța la risc;
- *Atenuarea riscului* = Măsurile întreprinse pentru diminuarea probabilității (posibilității) de apariție a riscului sau/și de diminuare a consecințelor (impactului) asupra rezultatelor (obiectivelor) dacă riscul s-ar materializa. Mai concis, atenuarea riscului reprezintă diminuarea expunerii la risc, dacă acesta este o amenințare.
- *Clasarea riscului* = procedeu aplicabil riscurilor apreciate, de către EGR, ca nerelevante în raport de obiectivele specifice compartimentului, constând în îndosarierea și arhivarea formularelor de alertă la risc inclusiv a documentației utilizată pentru fundamentarea riscurilor respective;
- *Compartiment* = compartiment prevăzut în organograma entității;
- *Control intern managerial* = ansamblul formelor de control exercitate la nivelul entității publice, inclusiv auditul intern, stabilite de conducere în concordanță cu obiectivele acesteia și cu reglementările legale, în vederea asigurării administrației fondurilor în mod economic, eficient și eficace; acesta include, de asemenea, structurile organizatorice, metodele și procedurile;
- *Evaluarea riscului* = evaluarea consecințelor materializării riscului în combinație cu evaluarea probabilității de materializare a riscului;
- *Expunere la risc* = consecințele, ca o combinație de probabilitate și impact, pe care le poate resimți o entitate în raport cu obiectivele prestabilite în cazul în care riscul se materializează;
- *Evitarea riscului* = tip de răspuns la risc care constă în eliminarea/restrângerea circumstanțelor/activităților care generează riscul;
- *Gestionarea riscurilor sau managementul riscurilor* = toate procesele implicate de identificarea, evaluarea, luarea de măsuri de atenuare sau anticipare a acestora, revizuirea periodică și monitorizarea progresului, stabilirea responsabilităților;
- *Impactul* = consecința (efectul) asupra rezultatelor (obiectivelor) dacă riscul s-ar materializa;
- *Materializarea riscului* = Translatarea riscului din domeniul incertitudinii (posibilului) în cel al certitudinii (al faptului împlinit). Riscul materializat se transformă dintr-o problemă posibilă într-o problemă dificilă, dacă riscul reprezintă o amenințare, sau într-o situație favorabilă, dacă riscul reprezintă o oportunitate;
- *Monitorizarea* = tip de răspuns la risc care constă în acceptarea riscului cu condiția menținerii sale sub o permanentă supraveghere, parametrul supravegheat cu precădere fiind probabilitatea;
- *Prioritizarea riscurilor* = acțiune determinată de caracterul limitat al resurselor și de necesitatea de a se stabili un răspuns optim la risc, pentru fiecare risc identificat și evaluat, și care constă în

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 6 din 22 Exemplar nr.: 1

stabilirea ordinii de priorități în tratarea riscurilor, printr-o alocare eficientă și judicioasă a resurselor;

- *Probabilitatea de materializare a riscului* = posibilitatea sau eventualitatea ca un risc să se realizeze;
- *Profilul de risc* = un tablou cuprinzând evaluarea generală documentată și prioritizată a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă entitatea publică;
- *Registrul de riscuri* = document integrator al gestiunii riscurilor, cuprinzând o sinteză a informațiilor și deciziilor luate în urma analizei riscurilor;
- *Responsabilul cu riscurile* = Persoană desemnată de către conducătorul unității, care colectează formularele de alertă la risc, elaborează și actualizează registrul de riscuri la nivelul unității;
- *Risc* = posibilitatea de a se produce un eveniment care ar putea avea un impact asupra îndeplinirii obiectivelor;
- *Risc inherent* = expunerea la un anumit risc înainte să fie luată vreo măsură de tratare (atenuare) a lui;
- *Risc rezidual* = expunerea cauzată de un anumit risc după ce au fost luate măsuri de tratare (atenuare) a lui, presupunând că măsurile sunt eficace;
- *Strategia de risc* = abordarea generală pe care o are entitatea în privința riscurilor;
- *Toleranța la risc* = cantitatea de risc pe care entitatea este pregătită să o tolereze sau la care este dispusă să se expună la un moment dat;
- *Transferarea (externalizarea) riscului* = tip de răspuns la risc recomandat în cazul riscurilor financiare și patrimoniale și care constă în încredințarea gestionării riscului unui terț care are expertiza necesară gestionării acestui risc, încheindu-se în acest scop un contract;
- *Tratarea (atenuarea) riscului* = tip de răspuns la risc care constă în luarea de măsuri (implementarea măsurilor de control intern) pentru a menține riscul în limite acceptabile (tolerabile); reprezintă abordarea cea mai frecventă pentru majoritatea riscurilor cu care se confruntă entitatea;

4.2. Abrevieri

- *UAMS Rucăr – Unitatea de Asistență Medico-Socială Rucăr;*
- *PO – Procedură operațională;*
- *CM – Comisia de monitorizare a entității publice;*
- *EGR – Echipa de gestionare a riscurilor;*
- *EP – Entitate publică;*
- *MR – Managementul riscurilor;*

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 7 din 22 Exemplar nr.: 1

- *Planul de măsuri - Planul pentru implementarea măsurilor de control;*
- *Raportul EGR – Raportul cu privire la desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul entității.*
- *RR – Registrul de riscuri;*
- *SCIM – Sistemul de control intern managerial.*

5. Descrierea procedurii

5.1. Generalități

Procedura se aplica in scopul adoptarii la nivelul tuturor compartimentelor a unor masuri de control si prevenire, adaptate cauzelor care determina probabilitatea de aparitie a unor fapte de coruptie, astfel incat sa fie mentinute la un nivel redus, cat si impactul resimtit la nivelul activitatilor unitatii medico-sociale.

“Managementul riscului” este unul dintre cele mai importante standarde de control intern managerial aprobat prin *OSGG nr. 600/2018, cu modificările și completările ulterioare*. Aceasta prevede că fiecare entitate publică are obligația de a analiza sistematic, cel puțin o dată pe an, risurile legate de desfășurarea activităților sale, să elaboreze planuri corespunzătoare în direcția limitării posibilelor consecințe ale acestor riscuri și să numească responsabili pentru aplicarea planurilor respective.

Sarcina implementării acestui standard revine conducerului unității, prin numirea responsabilului cu risurile, asumarea registrelor de risc de la nivelul compartimentelor coordonate și luarea de măsuri de control ale riscurilor identificate. În ceea ce privește responsabilitatea gestionării riscurilor semnificative/strategice, aceasta revine conducerii unității.

Activitatile de management al riscurilor de coruptie vizeaza urmatoarele obiective:

- promovarea integritatii, transparentei institutionale si a bunei desfasurari a activitatilor specific;
- stabilirea prioritatilor de interventie in domeniul prevenirii coruptiei;
- personalul de conducere va asigura implementarea masurilor de preventie si control a/al riscurilor de coruptie.

Managementul riscurilor de coruptie presupune parcurgerea urmatoarelor etape:

- pregatirea activitatilor;
- identificarea si descrierea riscurilor de coruptie;
- evaluarea riscurilor de coruptie;
- determinarea si implementarea masurilor de preventie si control;
- monitorizarea si revizuirea periodica a riscurilor;
- reevaluarea riscurilor.

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 8 din 22 Exemplar nr.: 1

5.2. Contextul organizatoric

La nivelul unității se constituie *Echipa de Gestiune a Riscului* și se nominalizează președintele, secretarul și membrii acestia.

Echipa de Gestiune a Riscului consiliază personalul din cadrul unității pentru gestionarea riscurilor.

În desfășurarea activitatilor presupuse de managementul riscurilor de coruptie, *Echipa de Gestiune a Riscului* beneficiaza de sprijinul conducerului unitatii, acesta avand obligatia de a transmite, în termenele și cu respectarea condițiilor specific, informațiile sau documentele solicitate.

Întreg personalul din cadrul unității își identifică, evaluează, revizuește risurile și aplică măsurile de control corespunzătoare pentru risurile activităților repartizate prin fișă postului, până la sfârșitul anului și le transmite responsabilului cu risurile de la nivelul compartimentului.

5.3. Modul de lucru

5.3.1. Identificarea riscurilor

Conducătorul unității și întregul personal au obligația de a identifica risurile care afectează atingerea obiectivelor specifice, inclusiv risurile de coruptie.

Persoana care identifică un risc analizează preliminar riscul identificat, procedând la:

- **definirea corectă a riscului**, cu respectarea următoarelor reguli:
 - a) riscul este o situație, un eveniment care poate să apară, o incertitudine și nu ceva sigur;
 - b) risurile care nu afectează obiectivele/activitățile nu se identifică ca risuri;
 - c) problemele dificile identificate nu trebuie ignorate. Ele pot deveni risuri în situații repetitive din cadrul aceleiași unități, sau pentru alte unități în care astfel de risuri nu sunt materializat;
 - d) risurile nu trebuie definite prin impactul lor asupra obiectivelor. Impactul nu este risc, ci consecința materializării risurilor asupra realizării obiectivelor;
 - e) risurile nu se definesc prin negarea obiectivelor;
 - f) problemele care vor apărea cu siguranță nu constituie risuri, ci certitudini;
 - g) problemele cărora apariție este imposibilă nu constituie risuri, ci ficțiuni.
- **prezentarea cauzelor, descrierea circumstanțelor** care favorizează apariția riscului;
- **analizarea consecințelor**, în cazul materializării riscului, asupra realizării obiectivelor.

În procesul de identificare a risurilor **primul pas** îl reprezintă completarea *Formularului de alertă la risc, împreună cu documentația aferentă* (Anexa nr. 1), care prezintă:

- Descrierea narativă a riscului:
 - riscul identificat;

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. :1
		Pagina 9 din 22
		Exemplar nr.: 1

- obiectivul specific;
- cauze;
- consecințe;
- Evaluarea riscului:
 - evaluarea probabilității
 - evaluarea impactului
 - expunerea la risc.
- Tipul de răspuns la risc
 - strategia adoptată
 - măsurile de control recomandate

Echipa de Gestiune a Riscului din cadrul unității analizează fiecare *Formular de alertă la risc*, primit de la persoanele care au identificat riscurile și propune:

1. clasarea riscului aferent *Formularului de alertă la risc*, dacă riscul este nerelevant;
2. escaladarea riscului la nivelurile superioare ale managementului;
3. reținerea riscurilor ce aparțin compartimentului, caz în care propune una dintre strategiile de răspuns la risc (acceptarea, monitorizarea, evitarea, transferarea, tratarea).

După finalizarea acțiunii de analiză a riscurilor nou-identificate, *Echipa de Gestiune a Riscului* transmite conducătorului unității spre analiză *Formularul de alertă la risc*, împreună cu documentația aferentă, care decide asupra acestora.

Echipa de Gestiune a Riscului consiliază personalul din cadrul compartimentului pentru gestionarea riscurilor, pe care le centralizează, în vederea întocmirii *Registrului de riscuri* (Anexa nr. 2) și îl transmite spre aprobare conducătorului unității și apoi secretarului *Echipei de Gestiune a Riscului*.

Secretarul *Echipei de Gestiune a Riscului* analizează Registrul de Riscuri de la nivelul compartimentelor și centralizează risurile medii și ridicate, cu scopul de a evita un volum exagerat și necontrolat de riscuri și de a gestiona eficient risurile de la nivelul unității. Astfel, risurile mici sunt gestionate la nivelul compartimentelor care le-au identificat.

Secretarul *Echipei de Gestiune a Riscului* elaborează **Registrul de riscuri pe unitate**, care cuprinde risurile medii și ridicate, ce pot avea un impact substanțial și o probabilitate ridicată de manifestare și care vizează unitatea, în întregimea ei.

5.3.2. Evaluarea riscurilor

Evaluarea expunerii la risc se realizează de către responsabilul cu risurile, astfel:

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 10 din 22 Exemplar nr.: 1

2. Estimarea probabilitatii de materializare a riscurilor de coruptie;

(1) Estimarea nivelului de probabilitate consta in aprecierea sanselor de materializare a riscurilor de coruptie in cadrul activitatilor structurii si se realizeaza prin stabilirea si aplicarea unitara a unor indicatori astfel:

Nivelul probabilitatii	Descriere	Indicatori	Factori favorizati*
Scazuta (1)	-amenintarea de coruptie este foarte putin probabil sa se manifeste	-nu exista cazuri anterioare in Unitatea de Asistență Medico-Socială Rucăr in domenii de activitate similar;	Sunt prezenti maximum 3 factori favorizanti
Medie (2)	-amenintarea de coruptie este posibila, aceasta se poate manifesta;	-există cazuri de coruptie in domenii similar de activitate ori situatii care prezinta similitudini cu amenintarea definitiva	Sunt prezenti maximum 5 factori favorizanti
Ridicata (3)	-amenintarea de coruptie poate sa se manifeste in mod curent in activitate.	-există cazuri de coruptie la nivelul Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr.	Sunt prezenti peste 5 factori favorizanti

(2) Estimarea impactului in situatia materializarii riscurilor de coruptie.

Estimarea impactului consta in masurarea efectelor materializarii unui risc de coruptie si se realizeaza prin stabilirea si aplicarea unitara a unor indicatori, astfel:

Nivelul impactului	Descriere	Indicatori	Observatii
Scazut (1)	Producerea faptei de coruptie nu afecteaza activitatea in ansamblu a Unității de Asistență Medico-Socială Rucăr avand impact financiar minim	-nu genereaza efecte la nivelul altor activitati, cu exceptia celei in care s-a produs fapta; -impact minor sau nesemnificativ a desfasurarii activitatii; -afecteaza in mica masura si pe o perioada scurta de timp perceptia asupra institutiei si a corpului profesional.	-efectele la nivelul activitatii in cadrul careia s-a produs fapta sau la nivelul celorlalte activitatii ale unitatii se evaluaeaza din punct de vedere al perturbarii calendarului activitatilor, calitatii serviciilor, legalitatii activitatii, eficientei administrative si economice;
Mediu (2)	Producerea faptei de coruptie aduce atingere modului de desfasurare a activitatilor unitatii in ansamblu, are impact	-aduce atingere modului de desfasurare a activitatilor unitatii in ansamblu; -obiectivele profesionale sunt atinse parcial;	-impactul financiar se analizeaza pe baza

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI"	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 11 din 22 Exemplar nr.: 1

	financiar si afecteaza imaginea institutiei	-exisat impact financiar; -imaginea institutiei este afectata, existand publicitate negative, cu precadere la nivel local	resurselor cheltuite ineficient sau in mod ilegal, precum si pe baza eventualelor pierderi, daca este cazul
Ridicat (3)	Producerea faptei de coruptie aduce o atingere grava a modului de desfasurare a activitatii unitatii sau chiar blocheaza desfasurarea acesteia, are impact financiar important si aduce grave prejudicii de imagine institutiei	-imposibilitatea de indeplinire a obiectivelor stabilite pentru domeniul de activitate sau un impact semnificativ asupra acestora; -deteriorarea pe termen mediu si lung a eficientei activitatii, intarzieri in derularea activitatilor planificate; -pierderi financiare pentru inlocuirea ori instruirea personalului, achizitii neplanificate de mijloace tehnice, etc; -imaginea institutiei a fost puternic afectata, existand publicitate negative la nivel local.	

Factori favorizanti:

- probleme de natura legislative-lacune legislative, norme neclare, reglementarea unor exceptii care ridica probleme de aplicare si interpretare;
- capacitatea limita de verificare a activitatii desfasurate;
- existenta unor surse de amenintare sau presiune asupra personalului;
- contracte frecvente cu exteriorul institutiei, cu beneficiari ai serviciilor publice;
- gestionarea mijloacelor financiare;
- acordarea de aprobari ori autorizatii;
- activitati de eliberare/emitere a unor documente;
- competenta decizionala exclusive;
- activitati de recrutare si selectie a personalului;
- constatare de conformitate sau de incalcare a legii, aplicare de sanctiuni.

In ipoteza in care factorii favorizanti reprezinta unicul indicator identificat, prezenta unui anumit numar de factori favorizanti nu conduce in mod automat la introducerea riscului intr-o anumita categorie, Grupul luand aceasta decizie pe baza analizei concrete.

(3)Determinarea nivelului expunerii la riscuri.

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI”	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 12 din 22 Exemplar nr.: 1

Echipa de Gestiune a Riscului calculeaza nivelul de expunere la riscuri de coruptie, constand in produsul dintre valorile probabilitatii de materializare a acelui risc de coruptie si valoarea impactului in situatia materializarii lui.

Utilizand scala de evaluare a expunerii la riscuri de coruptie si corespondenta asociata intersectie valorilor impactului si probabilitatii, prevazute mai jos, membrii *Echipei de Gestiune a Riscului* stabilesc riscurile de coruptie si prioritatea de interventie.

SCALA DE EVALUARE a expunerii la riscuri de coruptie

Ridicat (3)	IMPACT	3	6	9
Mediu (2)		2	4	6
Scazut (1)		1	2	3
		PROBABILITATE		
		Seazuta (1)	Medie (2)	Ridicata (1)

Profilul de risc se interpreteaza astfel:

- valorile incadrate in intervalul 1-3 (culoare verde) reprezinta nivelul scazut de expunere, ceea ce nu necesita adoptarea unor masuri suplimentare, ci aplicarea celor existente;
- valorile 4 si 6 (culoare galbena) reprezinta nivelul mediu de expunere, ceea ce necesita adoptarea unor masuri de preventie si control;
- valoarea 9 (rosie) reprezinta nivelul ridicat de expunere, ceea ce necesita interventie urgență.

Dupa determinarea nivelului expunerii, se realizeaza clasaificarea si ordonarea riscurilor de coruptie si se consemneaza in “Registrul riscurilor de coruptie”.

5.3.3. Gestionarea/tratarea riscurilor

5.3.3.1 Stabilirea și implementarea măsurilor de control ale riscurilor (strategia adoptată)

În procesul de gestionare a riscurilor, pentru fiecare risc identificat și evaluat, se aplică o strategie adoptată, respectiv tipul de răspuns la risc, considerat cel mai adevarat, de către responsabil cu risurile/secretarul Grupului de lucru pentru integritate prin registrele de riscuri, astfel:

- a) **acceptarea (tolerarea)** riscului, în cazul riscurilor cu expunere scăzută sau atunci când aplicarea unei strategii de răspuns la risc nu este posibilă;
- b) **monitorizarea** permanentă a riscului, în cazul riscurilor cu impact semnificativ, dar cu probabilitate mică de apariție;
- c) **evitarea** riscului, cu precizarea că aplicarea acestei strategii este limitată în cazul activităților care țin de scopul (misiunea) procedurii;

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCOLUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 13 din 22 Exemplar nr.: 1

- d) *transferarea (externalizarea)* riscului, îndeosebi în cazul riscurilor financiare și patrimoniale;
- e) *tratarea (atenuarea)* riscului, caz în care se identifică măsurile posibile ce pot fi luate astfel încât riscurile să fie controlate satisfăcător, se grupează în variante alternative, se alege varianta cea mai avantajoasă din perspectiva raportului cost/beneficiu.

În cadrul strategiei de risc se definește **toleranța la risc**, care are caracter obligatoriu pentru compartimente și operează până la o nouă analiză și revizuire a acestora.

Toate riscurile care au un nivel al expunerii peste limita de toleranță la risc acceptată de către unitate, necesită măsuri de control prin care aceste riscuri să devină reziduale.

Modalitățile de reprezentare a limitelor de toleranță la risc pot fi identificate printr-o matrice, dar și prin **codarea pe culori a riscurilor (tehnica semaforului)**, fapt care oferă o imagine comprehensivă asupra intensității măsurilor de control ale riscurilor identificate pe scara de 3 trepte, sau de 5 trepte.

După stabilirea toleranței la risc, se realizează profilul de risc al unității.

Profilul de risc oferă o imagine de ansamblu, cuprinzând evaluarea generală, documentată și prioritată, a gamei de riscuri specifice cu care se confruntă unitatea și se realizează pe baza **Registrului de riscuri pe unitate**.

5.3.3.2 Monitorizarea măsurilor de control

După elaborarea *Registrului de riscuri pe unitate*, pe baza profilului de risc și prin stabilirea tipului de strategie, *secretarul Echipei de Gestire a Riscului*, până la finele lunii decembrie a anului în curs, întocmește, anual, un *Plan de măsuri*, care cuprinde risurile semnificative/strategice din cadrul unității.

Planul de măsuri, prezentat în Anexa nr. 3, cuprinde:

- *denumirea riscului*
- *măsurile de control*
- *termenele de implementare*
- *responsabilitățile cu implementarea măsurilor de control*

Notă: Planul de măsuri poate să cuprindă inclusiv recomandările cu privire la măsurile de control, cuprinse în rapoartele de audit (structura internă de audit; Curtea de Conturi; Autoritatea de audit; structurile de audit ale Comisiei Europene).

Procesul de monitorizare vizează stadiul implementării măsurilor prevăzute în Planul de măsuri prin completarea *Fișelor de urmărire a riscurilor*, prezentat în Anexa nr. 4.

Astfel, la nivelul compartimenelor se va completa formularul pentru fiecare risc mediu și ridicat identificat și va cuprinde:

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCOLUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. :1 Pagina 14 din 22 Exemplar nr.: 1

- *descrierea riscului monitorizat*
- *acțiuni/măsuri preventive/corective propuse*
- *stadiul implementării acțiunilor/măsurilor preventive/corective propuse*
- *dificultățile întâmpinate*
- *responsabili și termene*

În momentul evaluării riscului analizat, se va completa data la care a avut loc aceasta.

După aprobare, secretarul *Echipei de Gestiune a Riscului* transmite persoanelor responsabile cu implementarea măsurilor de control, câte un exemplar al acestuia, pentru aplicare.

Responsabilii cu implementarea măsurilor de control îl informează ori de câte ori este cazul, pe președintele *Echipei de Gestiune a Riscului*, cu privire la stadiul implementării măsurilor de control, pentru analiză și decizie.

5.3.3.3 Revizuirea și raportarea periodică a riscurilor

În cadrul procesului de revizuire, *Echipa de Gestiune a Riscului*, asigură analizarea stadiului implementării măsurilor de control, a eficacității acestora, precum și reevaluarea riscurilor din sfera lor de responsabilitate, ori de câte ori este cazul, sau cel puțin o dată pe an, în următoarele situații:

- a) riscurile persistă;
- b) au apărut riscuri noi;
- c) impactul și probabilitatea riscurilor au suferit modificări, caz în care membrii Grupului de lucru revizuiesc calificativele riscurilor (expunerea la risc);
- d) măsurile de control ineficiente;
- e) modificarea termenelor pentru implementarea măsurilor de control;
- f) se impune repriorizarea riscurilor;
- g) riscurile tratate pot fi închise, ca urmare a:
 - *renunțării la unele activități la care erau asociate riscurile respective;*
 - *constatării, de către membrii Echipei de Gestiune a Riscului, a eliminării cauzelor care favorizau apariția riscurilor respective;*
 - *alte situații, motivate de Echipei de Gestiune a Riscului.*

Raportarea cu privire la procesul de gestionare a riscurilor se realizează la nivelul compartimentelor, prin elaborarea unor *rapoarte anuale*, care cuprind o sinteză a activităților desfășurate, conținând cel puțin următoarele aspecte:

- a) activitățile derulate în perioada pentru care se întocmește raportul, în scopul tratării riscurilor identificate;

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 15 din 22 Exemplar nr.: 1

- b) riscuri noi și măsurile de control instituite;
- c) numărul de riscuri de corupție identificate la nivelul compartimentului, precum și numărul de măsuri de control adoptate pentru prevenirea acestora;
- d) rezultatele reevaluării riscurilor, în cazul în care riscurile au fost reevaluate în perioada raportată;
- e) mențiuni cu privire la întocmirea/actualizarea Registrului riscurilor;
- f) alte aspecte/probleme considerate relevante, în legătură cu modul în care au fost gestionate riscurile la nivelul compartimentului.

Secretarul Echipei de Gestie a Riscului, elaborează *Informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor* de la nivelul unității, pe baza rapoartelor transmise de către compartimente, care cuprinde distinct, o secțiune referitoare la:

- *riscurile cu un nivel al expunerii ridicat, care ar putea afecta îndeplinirea obiectivelor specifice ale compartimentelor;*
- *stadiul implementării Planului de măsuri, la data raportării.*

Informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul unității elaborată se discută și se analizează în ședința Echipei de Gestie a Riscului.

6. Responsabilități

La nivelul compartimentelor se parcurg următoarele etape în procesul de gestionare a riscurilor:

Persoana care a identificat un risc efectuează următoarele operațiuni:

- realizează preliminar riscul identificat, cauzele sau circumstanțele care favorizează apariția/repetarea acestuia;
- realizează expunerea la risc pe baza probabilității și impactului riscului, în conformitate cu ”Metodologia de management a riscurilor”
- formulează o opinie/soluție cu privire la măsurile necesare a fi luate pentru a controla riscurile identificate;
- completează *Formularul de alertă la risc* atașând la acesta documentația riscului pe care le va transmite responsabilului de risc de la nivelul compartimentului din care face parte.

La nivelul entității se parcurg următoarele etape în procesul de gestionare a riscurilor:

Membrii Echipei de Gestie a Riscului

- colectează *Formularele de alertă la risc* și documentațiile aferente de la persoanele care au identificat riscurile din cadrul compartimentului;

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCULUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. :1
		Pagina 16 din 22
		Exemplar nr.: 1

- analizează și evaluează fiecare *Formular de alertă la risc* și transmite conducătorului riscurile identificate;
- elaborează și transmite Registrul de riscuri al compartimentului Secretarului *Echipei de Gestiune a Riscului*;
- monitorizează implementarea măsurilor de control aferente *Planului de măsuri*, aprobat la nivelul entității, prin *Formularele de urmărire a riscurilor*;
- elaborează *Raportul anual privind procesul de gestionare a riscurilor* pe compartiment, pe care îl transmite spre aprobare conducătorului unității.
- asigură implementarea etapelor aferente procesului de management al riscurilor
- analizează Registrul de Riscuri pe unitate;
- decid asupra nivelul toleranței la risc al unității;
- analizează și propun profilul de risc al unității;
- stabilesc măsurile de control pentru *Planul de măsuri* de la nivelul unității;
- analizează rapoartele de audit, reținându-se riscurile identificate prin acestea și măsurile recomandate a fi implementate, funcție de caz

Secretarul Echipei de Gestiune a Riscului

- elaborează *Regulamentul de organizare și de funcționare a Echipei de Gestiune a Riscurilor* și îl transmite președintelui *Echipei de Gestiune a Riscurilor*, pentru aprobare;
- organizează ședințele *Echipei de Gestiune a Riscului*, în vederea analizării și tratării riscurilor și întocmește procesele verbale ale întâlnirilor;
- colectează Registru de Riscuri de la nivelul compartimentelor și selectează riscurile medii și mari;
- întocmește *Registrul de riscuri* centralizat la nivelul unității și îl transmite spre aprobare președintelui *Echipei de Gestiune a Riscurilor*;
- propune limita de toleranță la risc, profilul de risc și strategia de risc ale unității;
- întocmește *Planul de măsuri* și monitorizează progresele înregistrate în vederea implementării acestora;
- monitorizează procesul de gestionare a riscurilor, conform proceselor verbale ale *Echipei de Gestiune a Riscurilor*.
- analizează și centralizează rapoartele anuale privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor de la nivelul compartimentelor;
- elaborează *Informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor*

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND “MANAGEMENTUL RISCOLUI ”	Editia : 1 Nr.de ex. :4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. :1
		Pagina 17 din 22 Exemplar nr.: 1

Președintele Echipei de Gestiune a Riscurilor

- aproba *Regulamentul de organizare și de funcționare a Echipei de gestionare a riscurilor*;
- emite ordinele de zi a ședințelor și conduce ședințele *Echipei de Gestiune a Riscurilor* ;
- aproba *Procesele-verbale ale ședințelor Echipei de Gestiune a Riscurilor* ;
- aproba *Registrul de riscuri* pe unitate.
- aproba *Limita de toleranță* și avizează *profilul de risc* al unității, discutate în ședințele *Echipei de Gestiune a Riscurilor*;
- semnează *Planul de măsuri* cu riscurile semnificative, care vor fi analizate în Comisia de monitorizare și transmisse spre aprobată conducătorului unității;
- avizează *Informarea privind desfășurarea procesului de gestionare a riscurilor* de la nivelul unității;

Conducătorul unității

- aproba *profilul de risc* al unității;
- aproba *Planul de măsuri*.

7. Formulare

1. *F-PO-33 - 01 – Formular de evidență modificări*
2. *F-PO-33 - 02 – Formular de distribuire/difuzare a procedurii*

8. Anexe

- 8.1. Anexa 1 – Formularul de alertă la risc
- 8.2. Anexa 2 – Registrul de riscuri
- 8.3. Anexa 3 – Planul pentru implementarea măsurilor de control
- 8.4. Anexa 4 – Fișă de urmărire a riscului

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERATIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. : 4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. : 1
		Pagina 18 din 22 Exemplar nr.: 1

F-PO-33 - 01 FORMULAR EVIDENȚĂ MODIFICĂRI

Nr. Crt	Ediție	Data ediției	Revizie	Data reviziei	Pag.	Descriere modificare	Semnătură Conducător compartiment
1.	I	31.08.2022	X	X	X	Elaborare inițială	

F-PO-33 - 02 FORMULAR DISTRIBUIRE / DIFUZARE A PROCEDURII

Nr. ex.	Scopul Difuzării	Compartiment	Nume și prenume	Data primirii	Semnătura	Data retragere rii procedu rii inlocuite	Data intrării în vigoare a procedurii	Semnătura
1	2	3	4	5	6	7	8	
1.	Aplicare	Compartiment Financiar-Contabil și Administrativ	Ec.Alina Sumedrea	31.08.2022				
2.	Aplicare	Compartiment Îngrijirea Sănătății	As.med șef Claudia Chingaru	31.08.2022				
3.	Aplicare	Compartiment Asistență Socială și consiliere	Claudia Nistor	31.08.2022				
4.	Aplicare/ informare	Conducere	Claudia Nistor	31.08.2022				

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Revizie : 0 Nr.de ex. :1

Pagina 19 din 22
Exemplar nr.: 1

Anexa nr. 1

FORMULAR DE ALERTĂ LA RISC

Compartimentul:			
DETALII PRIVIND RISCUL			
Descrierea riscului	Riscul identificat:		
	Obiectivul specific:		
	Cauze:		
	Consecințe:		
Evaluarea riscului	Evaluarea probabilității de apariție		
	1	2	3
	1. Scăzută; 2. Medie; 3. Ridicată;		
	Evaluarea impactului		
Opinie cu privire la tipul de răspuns la risc	Tipul de răspuns la risc (strategia adoptată):		
	Măsuri de control recomandate:		
	Documentația utilizată pentru fundamentarea riscului identificat*):		
	Persoana care identifică riscul: Responsabilul cu riscurile: Conducătorul compartimentului:		
Data:	Data primirii formularului:	Decizia conducerii:	
...../...../...../...../.....	Escaladare	
		Nerelevant	
		Reținere pentru gestionare	

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 10 din 22 Exemplar nr.: 1

Anexa nr. 2

REGISTRUL DE RISURI

Obiective/ activități	Risc	Cauzele care favorizează apariția riscului	Risc inherent			Strategia adoptată	Data ultimei revizuiri	Risc rezidual			Obs.
			P	I	E			P	I	E	
1.....											
.....											
n...											

P – probabilitate

I – impact

E – expunere la risc

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina <u>21</u> din 22 Exemplar nr.: 1

Anexa nr. 3

PLANUL DE IMPLEMENTARE A MĂSURILOR DE CONTROL

Nr. crt.	Denumire risc	Măsuri de control	Termene de implementare	Persoanele responsabile cu implementarea	Obs.
1.					
...					
...					

U.A.M.S. RUCĂR	PROCEDURA OPERAȚIONALĂ PRIVIND "MANAGEMENTUL RISCULUI "	Editia : 1 Nr.de ex. :4 Revizie : 0 Nr.de ex. :1
COMPARTIMENT FINANCIAR- CONTABIL	COD: P.O.33	Pagina 22 din 22 Exemplar nr.: 1

Anexa nr. 4

FIŞA DE URMĂRIRE A RISCURILOR

ID RISC:	RISCUl MONITORIZAT:	
NIVEL EXPUNERE LA RISC:		
ACTIUNILE/MASURILE PREVENTIVE / CORECTIVE PROPUSE:		
ACTIUNI/MASURI PREVENTIVE:		
ACTIUNI/MASURI CORECTIVE:		
STADIUL IMPLEMENTĂRII ACTIUNILOR CORECTIVE / PREVENTIVE:		
DIFICULTĂȚI ÎNTÂMPINATE:		
NOI ACTIUNI PROPUSE:	RESPONSABIL	TERMEN
Nume: _____	Semnătura: _____	Data urmăririi riscului: _____/_____/_____
Data primei evaluări _____/_____/_____		
Data celei de-a doua evaluări _____/_____/_____		
Data celei de-a treia evaluări _____/_____/_____		